

شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه شیراز

برنامه درسی

مقطع: دکتری

رشته: علوم سیاسی

بازنگری شده بر اساس برنامه مصوب وزارت علوم و تصویب شورای برنامه‌ریزی دانشگاه شیراز مورخ
(بر اساس دستورالعمل وزارتی واگذاری اختیارات برنامه‌ریزی درسی به دانشگاه‌ها)

برگه شماره (۱)

برگه اطلاعات مربوط به رعایت ضوابط مندرج در

دستورالعمل وزارتی واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاهها

الف- اطلاعات کلی مربوط به دوره - رشته

• بخش: علوم سیاسی

دانشکده: حقوق و علوم سیاسی

• عنوان رشته: به فارسی: علوم سیاسی

عنوان گرایش: به فارسی: ۱- اندیشه‌های سیاسی؛

۲- مسائل ایران

به انگلیسی: Political Science

به انگلیسی: 1- Political Thought; 2- Iranian Studies

• دوره: کارشناسی ارشد دکتری

• برنامه درسی پیشنهادی: ۱- تجدیدنظر شده با برنامه مصوب

به منظور سهولت اظهارنظر و تصمیم‌گیری اعضاء شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه در مورد برنامه‌های درسی پیشنهادی، تکمیل اطلاعات خواسته‌شده در این برگه توسط بخش‌ها ضروری است.

ب- اطلاعات راهبردی (این اطلاعات هم برای برنامه درسی جدید و هم تجدیدنظر شده ضروری است)

۱- میزان هماهنگی و پاسخگویی برنامه درسی پیشنهادی به اهداف و راهبردهای کلان کشور:

۱-۱- از نظر هماهنگی با برنامه‌های کلان توسعه کشور:

- انطباق با اصل سوم قانون اساسی کشور در راستای توسعه علمی و اهمیت دادن به تقویت رویکرد دینی و ملی دانشجویان؛

- هماهنگی با سند چشم‌انداز توسعه با هدف کمک به تقویت زیرساخت‌های علمی و فکری جهت تحقق جایگاه ایران در سطح منطقه‌ای؛

- هم‌راستایی با برنامه‌های توسعه کشور به‌ویژه اصول کلی تدوین برنامه‌های توسعه با هدف کمک به ایجاد بنیان‌های فکری و علمی برای تحقق توسعه کشور از طریق ایجاد محیط باثبات سیاسی و اقتصادی در داخل و شناخت بهینه محیط بین‌الملل برای بهره‌برداری از فرصت‌ها؛

-هماهنگی و تدوین بر اساس سند دانشگاه اسلامی و توجه ویژه به اصول اساسی اخلاق، تزکیه و تدوین برنامه‌های آموزشی با تأکید بر گسترش مرزهای دانش و بر اساس مبانی اسلامی؛
-توجه به سند راهبردی دانشگاه شیراز با هدف بین‌المللی کردن دانشگاه، توسعه حوزه‌های بینا رشته‌ای و به‌روزرسانی توانایی اعضای هیئت علمی و دانشجویان برای مشارکت در مجامع بین‌المللی.

۲-۱- از نظر پاسخگویی به نیازهای جامعه در بخش صنعت، خدمات و کشاورزی:

با توجه به عدم ارتباط مستقیم رشته علوم سیاسی به حوزه صنعت و کشاورزی، صرفاً در حوزه خدمات این برنامه می‌تواند زمینه‌های مقدماتی آمادگی نیروی انسانی برای ارائه خدمات مشاوره‌ای در سطح کلان و مدیریت اجرایی را فراهم سازد.

۲- دلایل و ضرورت پیشنهاد برنامه درسی (جدید یا تجدیدنظر شده):

۱-۲- مشکلات برنامه درسی قبلی:

- همگام و به‌روز نبودن با تحولات داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی؛
- همگام نبودن با برنامه درسی دانشگاه‌های معتبر خارجی؛

۲-۲- تغییرات و پیشرفت‌های صورت گرفته در حوزه علم و فناوری:

- به‌روز شدن عناوین و سرفصل دروس مطابق با تحولات داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی در دانشگاه‌های ایران و جهان
- بین‌رشته‌ای شدن دروس مصوب دانشگاه‌های ایران و جهان
- کاربردی و کارگاهی شدن دروس مصوب دانشگاه‌های ایران و جهان
- متنوع شدن منابع موجود در سیلابس درسی دانشگاه‌های ایران و جهان
- بومی‌نگری در سرفصل دروس مصوب دانشگاه‌های ایران و جهان

۳- شایستگی‌های پایانی دانش‌آموختگان این دوره - رشته:

۱-۳- دانشی (توانایی‌های ذهنی و شناختی در فهم مبانی، اصول، فرایندها، تئوری‌ها و ...):

- تقویت توانایی اندیشیدن به مسائل و پرهیز از آفت حفظیات صرف؛
 - تقویت شناخت مبانی رشته با رویکرد بینا رشته‌ای؛
- همراه سازی شناخت تئوری‌ها با مسائل مبتلابه انضمامی جهت تقویت درک عمیق‌تر از موضوعات.

۲-۳- مهارتی (توانایی های فیزیکی برای انجام فعالیت ها و وظایف مرتبط):

- تقویت توان تحلیل مسائل و جلوگیری از توصیف صرف؛
- شناخت عمیق مسائل راهبردی کشور و ایجاد زمینه مقدماتی برای ارائه مشاوره در سطوح کلان؛
- ایجاد زمینه های اولیه شناخت به عنوان پیش زمینه تصدی سمت های مرتبط اجرایی و تقنینی.

۳-۳- نگرشی / بینشی (احساسات یا عواطف/ تعهد/ نسبت به کسی یا چیزی):

- تقویت رویکرد اسلامی به عنوان جهان بینی اصلی کشور؛
- همراه سازی نگرش اسلامی با اولویت های کشور و منافع ملی و کمک به ارتقای این نگرش در چشم انداز فکری دانشجویان.
- اهمیت یافتن مسائل کشور با نگاه حل المسائلی برای دانشجویان و تقویت ضرورت آن در نگرش های فردی و جمعی؛
- اهمیت یافتن رویدادهای منطقه ای و بین المللی برای دانشجویان با هدف شناخت و تفکر درباره آن.

۳-۴- مشاغل مرتبط: نظر به تقویت مباحث نظری و شناختی از یک سو و مهارت محوری در برخی از

- دروس، دانشجویان قادر به اخذ موقعیت های شغلی مناسب نسبت به گذشته خواهند بود. هرچند، کاهش فرصت شغلی برای فارغ التحصیلان علوم سیاسی که برای تمامی رشته ها نیز رخ داده، تهدیدی برای اجرای برنامه جدید تلقی می شود. با این حال مشاغل مرتبط عبارت اند از:

- استاد دانشگاه، مؤسسات و مراکز آموزش عالی
- کارشناس ارشد پژوهشی در مؤسسات و مراکز پژوهشی
- کارشناس ارشد فرهنگی، سیاسی و عقیدتی در ادارات و نهادهای مختلف سیاسی
- کادر دیپلماتیک و اداری برای وزارت خارجه

۴- ملزومات طراحی و اجرای برنامه درسی:

۴-۱- منابع مورد استفاده در طراحی برنامه درسی:

- سرفصل های اولیه شورای تحول و وزارت علوم و پژوهشگاه علوم انسانی
- سرفصل های مقدماتی تهیه شده توسط دانشگاه های سرآمد داخلی
- بهره گیری از سرفصل های نمونه دانشگاه های معتبر خارجی
- نظرات و پیشنهادهای اساتید و کارشناسان مجرب داخلی

۴-۲- امکانات مورد نیاز برای اجرای برنامه درسی:

۴-۲-۱- فضای آموزشی: کلاس‌های برخوردار از اینترنت، ویدئوپروجکشن و تجهیزات صوتی

مناسب

۵- تفاوت های برنامه درسی پیشنهادی با برنامه قبلی (بر حسب نیاز، می توان از ردیف های هر مورد کم و یا به آن افزوده شود) *

وضعیت	ردیف	عنوان درس / دروس	نوع درس	دلایل / مزایا
تغییر عنوان	۱	سمینار مسائل سیاسی روز	الزامی	تغییر عنوان به سمینار مسائل سیاسی روز ایران، تخصصی تر شدن درس
	۲	بررسی سیاست خارجی ایران در قرن ۱۹ و ۲۰ تا انقلاب اسلامی	انتخابی	تغییر عنوان به سیاست خارجی ایران (اندیشه‌ها، روندها و رویکردها)، بروز کردن درس
	۳	انقلاب اسلامی ایران در ابعاد تاریخی، فرهنگی و اجتماعی و سیاسی	انتخابی	تغییر عنوان به مطالعات تحلیلی انقلاب اسلامی ایران، بروز کردن درس
	۴	اندیشه سیاسی اندیشمندان کشورهای اسلامی	انتخابی	تغییر عنوان به اندیشه‌های سیاسی در کشورهای اسلامی، گسترده‌تر شدن درس
	۵	اندیشه‌های سیاسی در شرق باستان	انتخابی	تغییر عنوان به اندیشه‌های سیاسی در شرق، گسترده‌تر شدن درس
حذف شده	۱	روابط شمال و جنوب	الزامی	قدیمی بودن موضوع درس/ تعریف درس « سمینار اقتصاد سیاسی ایران »
	۲	اندیشه‌های سیاسی در غرب	انتخابی	اضافه شدن دو درس «اندیشه‌های سیاسی کلاسیک در غرب» و «اندیشه‌های سیاسی جدید در غرب»
اضافه شده	۱	مسائل بین‌المللی و سیاست خارجی	الزامی	جایگزین درس روابط شمال و جنوب
	۲	اندیشه‌های سیاسی کلاسیک در غرب	انتخابی	منفک شده از درس اندیشه سیاسی در غرب

* نظر به تعریف و تمرکز بر دو گرایش «اندیشه سیاسی» و «مسائل ایران»، درس‌های این دو گرایش مورد بازبینی قرار گرفت.

منفک شده از درس اندیشه سیاسی در غرب		انتخابی	اندیشه‌های سیاسی جدید در غرب	۳	
ارائه درس کاربردی		انتخابی	سمینار اقتصاد سیاسی ایران	۴	
تقویت بعد ایرانی - اسلامی اندیشه سیاسی		انتخابی	اندیشه‌های سیاسی در ایران	۵	
دلایل / مزایا	تغییر		عنوان درس / درس		
	از درس به			۱	
	از درس به			۲	
	از درس به			۳	

جابجا شده (بین الزامی،
اختیاری، انتخابی)

تعریف دروس جدید	از ۳ واحد به ۲ واحد	جامعه‌شناسی سیاسی ایران	۱	تغییر واحد (کاهش / افزایش)
تعریف دروس جدید	از ۳ واحد به ۲ واحد	سمینار مسائل سیاسی روز ایران	۲	
اضافه شدن درس «اندیشه‌های سیاسی در ایران» به ارزش ۲ واحد	از ۳ واحد به ۲ واحد	اندیشه سیاسی اندیشمندان کشورهای اسلامی	۳	
اضافه شدن درس «اندیشه‌های سیاسی در ایران» به ارزش ۲ واحد	از ۳ واحد به ۲ واحد	اندیشه سیاسی در شرق	۴	
اضافه شدن دو درس «اندیشه‌های سیاسی کلاسیک در غرب» و «اندیشه‌های سیاسی جدید در غرب» هر یک به ارزش ۲ واحد	از ۳ واحد به ۲ واحد	اندیشه سیاسی در غرب	۵	

تعداد واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی در دوره دکتری علوم سیاسی ۳۶ واحد به شرح زیر است:

- دروس الزامی: ۱۲ واحد
- دروس انتخابی: ۶ واحد
- پایان نامه: ۱۸ واحد

الف: دروس الزامی

توضیحات	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲		۳۲	۲	روش‌شناسی در علم سیاست	
	۳۲		۳۲	۲	ابزارهای نوین تجزیه و تحلیل سیاسی	
	۳۲		۳۲	۲	سمینار مسائل سیاسی روز ایران	
	۳۲		۳۲	۲	جامعه‌شناسی سیاسی ایران	
	۳۲		۳۲	۲	مسائل توسعه سیاسی در ایران	
	۳۲		۳۲	۲	مسائل بین‌المللی و سیاست خارجی	
	۱۹۲		۱۹۲	۱۲	جمع	

ب- دروس انتخابی

دروس انتخابی در دو گرایش اندیشه‌های سیاسی و مسائل ایران ارائه شده است. از میان دروس انتخابی، دانشجویان موظف به اخذ حداقل شش واحد درسی هستند.

ب-۱- گرایش اندیشه‌های سیاسی

توضیحات	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲		۳۲	۲	اندیشه‌های سیاسی در ایران	
	۳۲		۳۲	۲	اندیشه‌های سیاسی در کشورهای اسلامی	
	۳۲		۳۲	۲	اندیشه‌های سیاسی کلاسیک در غرب	
	۳۲		۳۲	۲	اندیشه‌های سیاسی جدید در غرب	
	۳۲		۳۲	۲	اندیشه‌های سیاسی در شرق	

ب-۲- گرایش مسائل ایران

توضیحات	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲		۳۲	۲	سیاست خارجی ایران (اندیشه‌ها، روندها و رویکردها)	
	۳۲		۳۲	۲	تاریخ اندیشه سیاسی در ایران	
	۳۲		۳۲	۲	سمینار اقتصاد سیاسی ایران	
	۳۲		۳۲	۲	مطالعات تحلیلی انقلاب اسلامی ایران	
	۳۲		۳۲	۲	پژوهش در مسائل ویژه	